Raport z ewaluacji działań projektowych Centrum Wolontariatu Młodzieży w Bielsku-Białej - odpowiedź na realne potrzeby młodych!

1. O projekcie

Główny cel projektu pozostawało zwiększenie udziału młodzieży Bielska-Białej i okolic w życiu obywatelskich i publicznym poprzez powołanie do życia Centrum Wolontariatu Młodzieży (przy wsparciu Młodzieżowej Rady Miasta Bielska-Białej oraz Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej), którego działania skierowane zostaną do wszystkich obywateli miasta i okolic.

Projekt odpowiadał na realne potrzeby i problemy młodzieży wynikające z długofalowego okresu pandemii, który przyczynił się z znacznym stopniu do wyalienowania młodych ludzi i pozbawienia ich możliwości budowy relacji z rówieśnikami, czy też czynnego udziału w życiu społecznym, kulturalnym. Ponadto projekt zakładał wyposażenie młodzieży w odpowiednie i potrzebne kompetencje do budowania wolontariatu oraz podejmowania konkretnych działań we wskazanej przestrzeni.

Projekt został zrealizowany przez Fundację Edukacji Pozaformalnej w Bielsku-Białej we współpracy z kluczowymi partnerami instytucjonalnymi. Istotną rolę w realizacji działań odegrał Urząd Miejski w Bielsku-Białej, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Bielska-Białej ds. Osób Młodych oraz Młodzieżowa Rada Miasta Bielska-Białej, które aktywnie uczestniczyły w planowaniu oraz wdrażaniu poszczególnych elementów projektu.

Dzięki wsparciu Prezydenta Miasta Bielska-Białej, pana Jarosława Klimaszewskiego, możliwe było utworzenie stacjonarnej siedziby Centrum Wolontariatu Młodzieży. Centrum zostało zlokalizowane przy ul. Ks. Stanisława Stojałowskiego 32 w Bielsku-Białej i pełniło funkcję ogólnodostępnej przestrzeni dedykowanej młodzieży, otwartej na inicjatywy oddolne, działania wolontariackie oraz współpracę z instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi.

KOMITET DO SPRAW POŻYTKU PUBLICZNEGO
Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030
NOWE FIO

W ramach projektu przeprowadzono pakiet trzydziestu godzin specjalistycznych szkoleń rozwijających kompetencje interpersonalne uczniów w osiemnastu szkołach ponadpodstawowych w Bielsku-Białej. Program szkoleniowy obejmuje trzy bloki tematycznych:

1) budowanie kompetencji miękkich – autoprezentacja, budowa relacji w grupie, asertywność, komunikacja werbalna i niewerbalna, moje miejsce w grupie;

2) wolontariusz w akcji – zarządzanie czasem, zarządzanie sobą w czasie, pozyskiwanie środków na działania wolontariackie, współpraca z organizacjami pozarządowymi, komunikacja z instytucjami, znaczenie wolontariatu dla mojej przyszłości;

3) wolontariusz w sieci – budowanie marki, promocja wolontariatu w sieci, promocja wolontariatu w mediach społecznościowych, tworzenie treści, budowaniespołeczności.

W każdej szkole wyłoniony zostanie lider wolontariatu, który zostanie objęty dodatkowym pakietem sześćdziesięciu godzin szkoleniowych:

1) kompetencje dobrego lidera;
2) zarządzanie grupą i motywowanie do działania;
3) negocjacje;
4) budowanie autorytetu i zaufania;
5) „zarządzanie siecią", czyli wypracowanie kompetencji menedżerskich niezbędnych do kierowania siecią szkolnych wolontariatów;
6) zarządzanie strategiczne, zarządzanie marketingowe;
7) akty prawne i dokumenty regulujące współpracę z wolontariuszami;
8) źródła, procesy i metody rekrutacji wolontariuszy, sposoby motywowania pozafinansowego;
9) wyznaczanie celów, delegowanie zadań, monitoring działań wolontariuszy;
10) stosowanie rozwiązań poprawiających współpracę z wolontariuszami w sytuacjach kryzysowych;
11) budowanie tożsamości koordynatora wolontariatu (tworzenie Indywidualnego Planu Rozwojowego).

KOMITET DO SPRAW POŻYTKU PUBLICZNEGO
NIW Narodowy Instytut Wolności
Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030
Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2021-2030 NOWE FIO

W szkolnych warsztatach - które rozpoczeły się w październiku 2023 roku i zakończyły w grudniu 2025 roku - udział miało wziąć co najmniej 750 uczniów (w każdej szkole udział weźmie co najmniej 30 uczniów). Dzięki zaangażowaniu bielskich szkół powołana została sieć „szkolnych klubów wolontariatów" skupionych w Centrum Wolontariatu Młodzieży. Wartością dodaną projektu pozostaje wyłonienie liderów wolontariatu w każdej szkole ponadpodstawowej, która wzięła udział w projekcie, co zapewni trwałość projektu i kontynuację rozwoju sieci wolontariatu w Bielsku-Białej. Zadaniem liderów wolontariatu będzie powołanie szkolnych klubów wolontariatu i w przyszłości przekazywanie niezbędnej wiedzy kolejnym liderom i wolontariuszom – w formie szkoleń kaskadowych.

W czasie trwania projektu przeprowadzono cztery akcje wolontariackie:

1) „Od starszego dla młodszego" – wspólna pomoc w nauce – seniorzy (emerytowani nauczyciele) pomagają dzieci i młodzieży w nauce, licealiści pomagają przygotować się do egzaminu ósmoklasisty, młodzież wspólnie uczy się do matury.
2) „Młodzi dla seniorów" – młodzież uczy seniorów obsługi komputerów, Internetu, mediów społecznościowych, języków, spacer z seniorem.
3) „Młodzież dla zwierząt" – zbieranie karmy, odwiedzamy i angażujemy się w pomoc w schronisku, spacer z pupilem.
4) „Czyste miasto" – warsztaty i prelekcje z zakresu ochrony środowiska, segregacji śmieci, zdrowego odżywania.

2. Partnerstwa współpracy

W latach 2023–2025 Fundacja Edukacji Pozaformalnej w Bielsku-Białej konsekwentnie rozwijała lokalną sieć partnerstw wspierających funkcjonowanie Centrum Wolontariatu Młodzieży (CWM). Działania te miały charakter systemowy i długofalowy, a ich celem było nie tylko formalne zawieranie porozumień, lecz przede wszystkim budowanie realnej współpracy operacyjnej na rzecz młodzieży i społeczności lokalnej.

KOMITET DO SPRAW POŻYTKU PUBLICZNEGO
Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030
NOWE FIO

Pierwszym formalnym partnerstwem była współpraca z Młodzieżową Radą Miasta Bielska-Białej i obejmowała regularne konsultacje z młodzieżą dotyczące tematyki szkoleń, warsztatów oraz akcji wolontariackich. Kontynuowana w 2024 roku, stała się jednym z filarów współtworzenia oferty CWM.

Istotnym krokiem w rozwoju partnerstw było włączenie Fundacji w wielostronną inicjatywę SZTAMA – Społeczne Zespoły Tworzące Alternatywne Miejsca Aktywności, koordynowaną przez Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne „Teatr Grodzki". W ramach SZTAMY współpracę podjęły organizacje działające w obszarze psychoprofilaktyki, pomocy społecznej i wsparcia opiekuńczo-wychowawczego, m.in. Stowarzyszenie Hajstra, Fundacja Praesterno, Stowarzyszenie „Ignis", Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej, Żywiecka Fundacja Rozwoju czy Fundacja „FREE". Model sieciowy pozwolił przejść od pojedynczych porozumień do regularnej współpracy opartej na wspólnym planowaniu działań, wizytach studyjnych i konsultacjach eksperckich.

W ramach rozwijanych partnerstw realizowano wizyty studyjne i akcje wolontariackie.

W maju 2025 roku wolontariusze odwiedzili Miejskie Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Bielsku-Białej, angażując się w działania na rzecz zwierząt. W październiku 2025 roku 17 wolontariuszy uczestniczyło w wizycie studyjnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, poznając m.in. giełdę wolontariatu oraz kampanię społeczną „Podziel się domem". W czerwcu 2025 roku odbyła się również wizyta w Fundacji Zakątek Fantastyki, która zaowocowała dalszą współpracą i udziałem w II Targach Wolontariatu.

Równolegle rozwijano współpracę międzypokoleniową – zawiązano porozumienia ze Stowarzyszeniem Mieszkańców Osiedla Karpatek oraz z Gminą Milówka, rozszerzając działania wolontariackie na obszar Żywiecczyzny. Trójstronna umowa pomiędzy Fundacją, Miastem Bielsko-Biała i Gminą Milówka umożliwiła realizację inicjatyw edukacyjnych i wolontariackich o szerszym zasięgu terytorialnym.

Inicjatywa SZTAMA znacząco wzmocniła trwałość partnerstw, przekształcając je w element lokalnego systemu wsparcia i aktywizacji

społecznej. Dzięki współpracy z organizacjami pozarządowymi i instytucjami publicznymi Centrum Wolontariatu Młodzieży stało się ważnym ogniwem w budowaniu kapitału społecznego, integracji międzypokoleniowej oraz rozwijaniu postaw obywatelskich wśród młodzieży.

3. Targi Wolontariatu w Bielsku-Białej – przestrzeń współpracy i rozwoju kompetencji

W ramach projektu „Centrum Wolontariatu Młodzieży w Bielsku-Białej – odpowiedź na realne potrzeby młodych!", dofinansowanego z Programu NOWEFIO 2021–2030, zorganizowano dwie edycje Targów Wolontariatu, które stały się ważnym wydarzeniem integrującym młodzież, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne oraz środowisko edukacyjne.

Pierwsza edycja odbyła się w dniach 13–14 grudnia 2024 roku w Bielsku-Białej. W przestrzeni Urzędu Miejskiego swoje oferty zaprezentowały organizacje społeczne, instytucje miejskie oraz szkoły. Wydarzenie miało charakter wystawienniczo-edukacyjny i zgromadziło ponad 100 uczestników, w tym młodzież ze szkół ponadpodstawowych z Bielska-Białej oraz Gminy Milówka. Integralną częścią targów były warsztaty i szkolenia skierowane do młodzieży, seniorów, liderów wolontariatu i przedstawicieli NGO, a całość zakończyły działania integracyjne o charakterze międzypokoleniowym.

Druga edycja Targów odbyła się 4 grudnia 2024 roku w Książnicy Beskidzkiej i była połączona z podsumowaniem trzyletnich działań Centrum Wolontariatu Młodzieży realizowanych od 2023 roku we współpracy z Urzędem Miejskim w Bielsku-Białej. W wydarzeniu uczestniczyło 108 osób. Swoje doświadczenia prezentowali uczniowie m.in. Zespołu Szkół Samochodowych i Ogólnokształcących, Zespołu Szkół Medycznych oraz Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Michała Kaleckiego. Ofertę wolontariacką przedstawili m.in. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Organizacji Pozarządowych UM, Spółdzielnia Socjalna Synergia, Książnica Beskidzka oraz Fundacja Zakątek Fantastyki.

Łącznie w obu edycjach udział wzięło ponad 200 uczestników. Targi znacząco zwiększyły rozpoznawalność Centrum Wolontariatu Młodzieży i wzmocniły współpracę międzysektorową. Istotnym elementem obu wydarzeń były szkolenia dla przedstawicieli instytucji i organizacji współpracujących z wolontariuszami. Z pakietu szkoleniowego skorzystało co najmniej 12 przedstawicieli z minimum 6 podmiotów, w tym MOPS, Teatru Grodzkiego, Spółdzielni Synergia, szkół ponadpodstawowych, Gminy Milówka oraz Książnicy Beskidzkiej. Szkolenia miały charakter praktyczny i opierały się na doświadczeniach wypracowanych w projekcie. Dotyczyły m.in. skutecznego angażowania młodzieży, budowania motywacji oraz zarządzania zespołem wolontariuszy.

Z przeprowadzonej ewaluacji wynika, że 100% uczestników szkoleń zdobyło kompetencje w zakresie organizowania i motywowania wolontariuszy. Targi stały się zatem nie tylko wydarzeniem promocyjnym, lecz również realnym narzędziem podnoszenia jakości lokalnego wolontariatu i wzmacniania kapitału społecznego w regionie.

4. Akcje wolontariackie – praktyczny wymiar CWM

W okresie realizacji projektu „Centrum Wolontariatu Młodzieży w Bielsku-Białej – odpowiedź na realne potrzeby młodych!" zrealizowano cztery działania wolontariackie o charakterze edukacyjnym i społecznym. Akcje zostały zaplanowane jako cykle aktywności rozwijających kompetencje młodzieży oraz wzmacniających współpracę międzysektorową (szkoły–NGO–samorząd–instytucje publiczne). Działania miały formę kształcenia pozaformalnego, warsztatów, wsparcia wydarzeń międzynarodowych, wizyt studyjnych oraz inicjatyw pomocowych i edukacyjnych.

1. Akcja „Od starszego do młodszego" (styczeń–marzec 2024; kontynuacja w kolejnych okresach). Akcja była pierwszym zaplanowanym działaniem wolontariackim na 2024 rok. Została rozszerzona o formułę kształcenia pozaformalnego i miała charakter cykliczny – nie ograniczyła się wyłącznie do

warsztatów prowadzonych w pierwszym kwartale 2024 roku, lecz była kontynuowana w kolejnych miesiącach.

W ramach akcji zrealizowano m.in.:

- Warsztaty z krytycznego myślenia i argumentacji (22 marca 2024 r., Willa Sixta) – szkolenie prowadzone przez młodzież dla uczniów szkół średnich (klasy 2–3). Tematyka obejmowała krytyczne myślenie, formułowanie wypowiedzi, obronę argumentów i przygotowanie do ustnych wystąpień.
- Udział wolontariuszy w I Europejskim Kongresie Młodzieży w Bielsku-Białej (17 kwietnia 2024 r.) – wolontariusze CWM prowadzili część prezentacji i warsztatów oraz wspierali organizację wydarzenia. Pani Wiktoria Wikło wraz z zespołem przeprowadziła warsztaty integracyjne, oprowadzała grupy młodzieży z miast i krajów partnerskich po Bielsku-Białej, a także prowadziła elementy dotyczące zrównoważonego rozwoju miasta i motywowania wolontariuszy do działania. W działania zaangażowanych było ok. 10 wolontariuszy.
- Wsparcie wizyty studyjnej młodzieży z Ukrainy i Mołdawii (12–19 maja 2024 r.) – wolontariusze realizowali warsztaty z historii i kultury Polski, prezentowali działalność CWM oraz przykłady działań społecznych i inicjatyw obywatelskich podejmowanych przez młodzież w Bielsku-Białej. Zaangażowanych było 10 wolontariuszy, a odbiorcami była grupa 15 osób.
- Wolontariat w projekcie edukacyjnym Miasta Splotów (instytucja kultury) (7–13 lipca 2024 r.) – młodzież wspierała trenerów w pracy z grupą 34 uczestników z Polski, Słowacji, Portugalii i Cypru, prowadząc działania integracyjne, wspierając naukę języka polskiego i angielskiego, promując ideę wolontariatu oraz pomagając młodszym uczestnikom w aktywnościach artystycznych. W akcji brało udział 10 wolontariuszy.
- Udział w Kongresie Towarzystw Polsko-Niemieckich i Niemiecko-Polskich (październik 2024 r.) – wolontariusze wspierali organizację wydarzenia językowo, prowadzili warsztaty i prelekcje oraz uczestniczyli w panelach dot. młodzieży i wolontariatu. W działania zaangażowanych było 5 wolontariuszy.

Wnioski z realizacji akcji wskazały, że mniej efektywna okazała się formuła wspólnej nauki do matury. Zarówno wolontariusze, jak i odbiorcy potwierdzali większe zainteresowanie praktycznymi, pozaformalnymi działaniami edukacyjnymi, w których młodzież może dzielić się wiedzą i równocześnie rozwijać kompetencje organizacyjne. Akcja „Od starszego do młodszego" została kontynuowana w 2025 roku.

2. Akcja „Młodzi dla seniorów" (wrzesień–listopad 2024; kontynuacja w 2025)

Drugą zaplanowaną akcją była inicjatywa międzypokoleniowa, w ramach której młodzież wspierała seniorów w zakresie kompetencji cyfrowych i społecznych (obsługa komputera i Internetu, media społecznościowe, elementy języków obcych, zajęcia ruchowe/animacyjne). Ze względu na krótki okres realizacji i ograniczenia organizacyjne, wykonanie pełnego celu godzinowego (100 godzin) nie było możliwe – w 2024 roku zrealizowano łącznie 20 godzin warsztatów w 10 klubach seniora, a działania zaplanowano do kontynuacji w 2025 roku.

Organizacja zajęć odbywała się na podstawie współpracy z klubami seniora, w tym:

- klubami działającymi przy MOPS (Klub Seniora Wojska Polskiego oraz Klub Osiedla Piastowskie),
- klubem seniora w Milówce (we współpracy z Gminą Milówka),
- Osiedlowym Klubem Karpatek.

Zrealizowane działania w 2024 roku:

1. Klub Seniora Osiedla Karpatek (listopad–grudzień 2024 r.) – 12 godzin warsztatów z nowych mediów, obsługi komputera i Internetu; w zajęciach uczestniczyło 35 seniorów. Warsztaty prowadzili wolontariusze: Dorota Mąka, Joanna Gluza oraz dwoje wolontariuszy z Młodzieżowej Rady Miasta.
2. Gmina Milówka (2 i 9 grudnia 2024 r.) – warsztaty z fotografii, planów rozwojowych na 2025 rok oraz obsługi mediów społecznościowych; w zajęciach uczestniczyło 16 seniorów (pierwszy termin) oraz 12 seniorów (drugi termin).

3. Kluby Seniora Wojska Polskiego i Osiedla Piastowskie (14 grudnia 2024 r.) – warsztaty z zakresu sztucznej inteligencji oraz tradycji świątecznych; udział wzięło 30 seniorów (działanie potwierdzone przez MOPS).

Łącznie w działaniach międzypokoleniowych uczestniczyło dotychczas 93 seniorów. Przyjęto model otwartego naboru, gdzie o udziale decyduje kolejność zgłoszeń, a seniorzy mogą wybierać pakiet zajęć zgodny z potrzebami klubu.

3. Akcja „Młodzież dla zwierząt" (luty 2024 – koniec roku szkolnego 2024/2025)

Trzecią akcją wolontariacką była inicjatywa ukierunkowana na wsparcie bezdomnych zwierząt oraz kształtowanie postaw empatii, odpowiedzialności i wrażliwości społecznej. Działania realizowano w porozumieniu z dyrekcją Miejskiego Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt „Reksio" w Bielsku-Białej.

Zakres działań obejmował:

- zbiórkę karmy (w tym karmy specjalistycznej „gastro"), koców, zabawek i akcesoriów,
- działania promocyjne i edukacyjne dotyczące pomocy zwierzętom,
- logistykę przekazania darów na rzecz schroniska.

W akcję włączyły się również szkoły z terenu Gminy Milówka, co poszerzyło zasięg oddziaływania projektu poza miasto. Uczestniczyły m.in.: SP im. M. Kopernika w Milówce, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kamesznicy, SP nr 2 w Kamesznicy oraz SP w Szarem. Zbiórka na terenie Bielska-Białej odbywała się m.in. w siedzibie CWM w „Presisnerówce" oraz w jednej ze szkół podstawowych. Łącznie zgromadzono 5 dużych pudeł darów, co odpowiada ok. 150 kg karmy, koców i zabawek. Wsparcia logistycznego udzieliła Spółdzielnia Socjalna Synergia, która odebrała dary z punktów zbiórki i dostarczyła je do schroniska. Akcja wzmocniła współpracę pomiędzy szkołami, NGO, samorządem i instytucjami publicznymi oraz umożliwiła młodzieży udział w działaniach o bezpośrednio widocznym efekcie społecznym.

4. Akcja „Czyste miasto" (wrzesień–listopad; realizacje w 2025)

Czwartą akcją była inicjatywa ekologiczna ukierunkowana na podniesienie świadomości środowiskowej młodzieży oraz kształtowanie postaw odpowiedzialności za przestrzeń publiczną. Akcję zrealizowano w formie cyklu

warsztatów, prelekcji i wizyt studyjnych dotyczących ochrony środowiska, segregacji odpadów, zrównoważonego rozwoju, zdrowego stylu życia i odpowiedzialnej konsumpcji. Działania prowadzone były przez ekspertów i praktyków: mgr Agatę Żwak, mgr Beatę Szczugiel oraz prof. Michała Kucię. Kluczowym elementem programu były wizyty studyjne w Centrum Edukacji Ekologicznej „Ekosynteza" w Bielsku-Białej (Cygański Las), podczas których uczestnicy poznawali zagadnienia alternatywnych źródeł energii, gospodarki o obiegu zamkniętym i edukacji ekologicznej.

Zrealizowano m.in.:

- 29 października 2025 r. – warsztaty i wizyta studyjna w Ekosyntezie (lista obecności: 20 uczestników),
- 17 grudnia 2025 r. – warsztaty i wizyta studyjna w Ekosyntezie (lista obecności: 22 uczestników),
- cykl warsztatów w VI LO z zakresu śladu węglowego, wodnego i środowiskowego, zero waste, ukrytej konsumpcji i marnowania żywności (liczebności grup od 11 do 37 uczniów w poszczególnych terminach).

W działania aktywnie włączali się uczniowie-wolontariusze oraz Młodzieżowa Rada Miasta Bielska-Białej (wsparcie promocyjne i informacyjne w szkołach). Równolegle prowadzono działania informacyjne – publikacje na stronach internetowych CWM oraz w mediach społecznościowych Fundacji i CWM. Akcja przyczyniła się do zwiększenia wiedzy ekologicznej młodzieży i wzmocnienia postaw odpowiedzialności za środowisko oraz przestrzeń miejską.

5. Wolontariat w liczbach

W ramach projektu zrealizowano pakiet 30 godzin warsztatów, prowadzonych w szkołach ponadpodstawowych w okresie od września 2023 roku do grudnia 2025 roku. Zajęcia miały charakter praktyczny i warsztatowy, a ich celem było rozwijanie kluczowych kompetencji społecznych i obywatelskich.

Warsztaty obejmowały zagadnienia związane z:

- autoprezentacją,
- budowaniem relacji w grupie,

- asertywnością,
- komunikacją werbalną i niewerbalną,
- określaniem własnego miejsca i roli w zespole.

Uczestnicy rozwijali umiejętności pracy zespołowej, wyrażania własnych opinii oraz efektywnej komunikacji.

Wolontariusz w akcji **-** blok tematyczny dotyczył:

- zarządzania czasem i sobą w czasie,
- planowania działań wolontariackich,
- pozyskiwania środków na inicjatywy społeczne,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- komunikacji z instytucjami publicznymi,
- znaczenia wolontariatu dla przyszłości edukacyjnej i zawodowej.

Wolontariusz w sieci - blok tematyczny dotyczył:

Warsztaty poświęcone były:

- budowaniu marki wolontariatu,
- promocji działań społecznych w Internecie,
- wykorzystaniu mediów społecznościowych,
- tworzeniu angażujących treści,
- budowaniu i zarządzaniu społecznością online.

Równolegle z warsztatami dla młodzieży realizowany był pakiet 60 godzin szkoleniowych skierowany do liderów i koordynatorów wolontariatu. Program szkoleniowy obejmował m.in.:

- kompetencje dobrego lidera,
- zarządzanie zespołem i motywowanie wolontariuszy,
- negocjacje oraz budowanie autorytetu i zaufania,
- zarządzanie siecią szkolnych wolontariatów,
- zarządzanie strategiczne i marketingowe,
- aspekty prawne współpracy z wolontariuszami,
- procesy rekrutacji i motywowania pozafinansowego,
- wyznaczanie celów, delegowanie zadań i monitoring działań,

- reagowanie w sytuacjach kryzysowych,
- budowanie tożsamości koordynatora wolontariatu poprzez opracowanie Indywidualnych Planów Rozwojowych.

Poziom odbioru projektu w latach 2023–2025 został pierwotnie zaplanowany na poziomie 2375 odbiorców, obejmujących uczniów uczestniczących w szkoleniach i warsztatach, liderów wolontariatu, wolontariuszy zaangażowanych w akcje, uczestników targów, konferencji oraz wizyt studyjnych. W trakcie realizacji projektu wskaźnik ten został znacząco przekroczony. W 2023 roku udział w działaniach wzięło 966 osób, w 2024 roku 732 osoby, natomiast w 2025 roku 1957 osób. Łącznie w latach 2023–2025 w szkoleniach i wydarzeniach uczestniczyło 3655 osób, co oznacza przekroczenie założonego poziomu odbioru o 1280 osób.

W 2024 roku liczba odbiorców wyniosła 732 osoby. Spośród nich 426 stanowili uczniowie szkół średnich uczestniczący w warsztatach. Najliczniejszą grupę stanowili uczniowie VI Liceum Ogólnokształcącego (88 osób), Zespołu Szkół Elektronicznych, Elektrycznych i Mechanicznych (68 osób) oraz Zespołu Szkół Budowlanych im. Gen. Stanisława Maczka (68 osób). W warsztatach uczestniczyli również uczniowie II LO im. Adama Asnyka (59 osób), Zespołu Szkół Ekonomicznych (42 osoby), Zespołu Szkół Gastronomicznych (40 osób), I LO im. Mikołaja Kopernika (38 osób) oraz Zespołu Szkół Medycznych (23 osoby). W szkoleniach dla liderów wolontariatu udział wzięło 47 osób, w akcjach wolontariackich zaangażowanych było 45 wolontariuszy, a odbiorcami działań międzypokoleniowych było 93 seniorów. W Targach Wolontariatu uczestniczyło 101 osób, natomiast w wizycie studyjnej 20 osób. Dodatkowo w 2024 roku odnotowano 2857 odbiorców, którzy zapoznali się z efektami projektu poprzez stronę internetową i media społecznościowe (materiały, artykuły, filmy, galerie zdjęć), co zostało udokumentowane w postaci zapisanych statystyk.

W 2025 roku liczba odbiorców wyniosła 1957 osób. Najliczniejszą grupę stanowili uczniowie szkół średnich uczestniczący w warsztatach – 1447 osób. Największą frekwencję odnotowano w IV Liceum Ogólnokształcącym im. Komisji

Edukacji Narodowej (277 uczniów), VI Liceum Ogólnokształcącym (207 uczniów), Bielskiej Szkole Przemysłowej (181 uczniów) oraz Branżowej Szkole I Stopnia nr 4 (136 uczniów). Wysoką liczbę uczestników odnotowano również w Zespole Szkół Technicznych i Handlowych im. Franciszka Kępki (123 uczniów), Zespole Szkół im. Juliana Tuwima (115 uczniów), Zakładzie Doskonalenia Zawodowego im. Generała Sosabowskiego (105 uczniów) oraz Zespole Szkół Samochodowych i Ogólnokształcących (97 uczniów). W warsztatach uczestniczyli także uczniowie III LO im. Stanisława Żeromskiego (87 osób), Zespołu Szkół Budowlanych (61 osób), Dwujęzycznego LO im. W. Kopalińskiego (28 osób), Zespołu Szkół Ekonomicznych (20 osób) oraz I LO im. M. Kopernika (10 osób). W szkoleniach dla liderów wolontariatu udział wzięło 37 osób. W II Targach Wolontariatu uczestniczyły 102 osoby, a w konferencji podsumowującej również 102 osoby. W akcjach wolontariackich i działaniach szkoleniowych realizowanych w ich ramach udział wzięło 235 osób, natomiast w wizytach studyjnych 34 osoby.

Osiągnięty poziom odbioru projektu potwierdza wysokie zainteresowanie działaniami Centrum Wolontariatu Młodzieży oraz skuteczność przyjętego modelu pracy opartego na współpracy ze szkołami, instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi. Projekt nie tylko osiągnął zakładane wskaźniki, ale znacząco je przekroczył, wzmacniając lokalny system wsparcia młodzieży i rozwój kompetencji obywatelskich.

Warsztat: Budowanie relacji w grupie

Pytanie dotyczy umiejętności oceny swojej pozycji w grupie oraz wpływania na życie grupy w odniesieniu do samoświadomości własnych kompetencji. Pytanie analizuje sytuację „przed" i „po" przeprowadzeniu zajęć warsztatowych.

Uporządkuj DZIEWIĘĆ poniższych zdań zgodnie z własnym, indywidualnym odczuciem ważności (obok każdego zdania wpisz liczbę odzwierciedlającą miejsce, które zdanie zajmuje na Twojej liście):		
	PRZED	PO
A. Stan doskonałości, wygrywanie lub dobre wykonanie zadania		
B. Unikalne zadowolenie wynikające z takich doznań jak odkrycia lub twórczość artystyczna		
C. Posiadanie długoterminowych celów, np. kariera, sukces w		

życiu itp.		
D. Nawiązywanie, utrzymywanie lub poprawa dobrych stosunków z innymi ludźmi		
E. Pragnienie bycia lubianym		
F. Dobrobyt innych ludzi oraz ich szczęście		
G. Posiadanie i utrzymywanie kontroli nad sytuacją		
H. Przekonywanie innych, umiejętność kierowania nimi		
I. Bycie liderem, przywódcą		

Analiza wyników:

Konstrukcja pytania została oparta na teorii trychotomii potrzeb D. McClellanda, zgodnie z którą:

- zdania A, B, C odzwierciedlają dominację grupy potrzeb nastawionej na osiągnięcia podczas budowania relacji w grupie.

- zdania D, E, F odzwierciedlają dominację grupy potrzeb nastawionej na afiliację podczas budowania relacji w grupie,

- zdania G, H, I odzwierciedlają dominację grupy potrzeb nastawionej na władzę (wysoki status, przywileje) podczas budowania relacji w grupie.

Odpowiedzi udzielone przez respondentów „przed" uczestnictwem w warsztatach wskazują na następujący rozkład procentowy poszczególnych grup:

- grupa potrzeb nastawionych na osiągnięcia: 31% respondentów umieściło zdania z tej grupy na pozycji 1 w stworzonej przez siebie indywidualnej liście rankingowej,

- grupa potrzeb nastawionych na afiliację: 63% respondentów umieściło zdania z tej grupy na pozycji 1 w stworzonej przez siebie indywidualnej liście rankingowej,

- grupa potrzeb nastawionych na władzę: 6% respondentów umieściło zdania z tej grupy na pozycji 1 w stworzonej przez siebie indywidualnej liście rankingowej.

Po zakończonych warsztatach pytanie zostało ponowione. Uzyskane wyniki wskazują na przesunięcia w zakresie wskazań respondentów w poszczególnych grupach:

- grupa potrzeb nastawionych na osiągnięcia: 48% respondentów umieściło zdania z tej grupy na pozycji 1 w stworzonej przez siebie indywidualnej liście rankingowej,

- grupa potrzeb nastawionych na afiliację: 33% respondentów umieściło zdania z tej grupy na pozycji 1 w stworzonej przez siebie indywidualnej liście rankingowej,

- grupa potrzeb nastawionych na władzę: 19% respondentów umieściło zdania z tej grupy na pozycji 1 w stworzonej przez siebie indywidualnej liście rankingowej.

Różnice wskazań respondentów dowodzą, że znacząco wzrosła potrzeba aktywnego uczestnictwa w działaniach podejmowanych przez grupę: wzrost znaczenia w świadomości uczestników potrzeb władzy dla budowania silnej struktury grupowej oraz potrzeby osiągnięć (dla wzmacniania siły i potencjału grupy opartych na kompetencjach). O niemal połowę zmniejszyła się liczba wskazań osadzonych w grupie potrzeb afiliacji, co dowodzi, że sam fakt „bycia lubianym w grupie" nie wzmocni jej działań w wymiarze konkurencyjności. Niemniej jednak wynik utrzymuje się na relatywnie wysokim poziomie (33%), co pozwala na utrzymanie dobrego poziomu społecznych aspektów budowania relacji w grupie.

KOMITET DO SPRAW POŻYTKU PUBLICZNEGO
Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030
NOWE FIO

Warsztat: Autoprezentacja

Pytanie dotyczy umiejętności budowania własnego wizerunku (umiejętność wyeksponowania najważniejszych cech, które następnie wykorzystywane są do budowania własnego wizerunku). Pytanie analizuje sytuację „przed" i „po" przeprowadzeniu zajęć warsztatowych.

Z poniższej listy wybierz SZEŚĆ cech, które uważasz, że najlepiej Cię charakteryzują:					
	PRZED	PO		PRZED	PO
➢ Mam poczucie humoru			➢ Jestem twórczy/twórcza		
➢ Jestem uprzejmy/uprzejma			➢ Jestem elegancki/elegancka		
➢ Potrafię się dobrze bawić			➢ Jestem spontaniczny/spontaniczna		
➢ Jestem wyrozumiały/wyrozumiała			➢ Jestem inteligentny/inteligentna		
➢ Jestem oryginalny/oryginalna			➢ Jestem tolerancyjny/tolerancyjna		
➢ Jestem godny zaufania /godna zaufania			➢ Mam rozległą wiedzę		
➢ Jestem otwarty/otwarta			➢ Jestem cyniczny/cyniczna		
➢ Mam dystans do siebie			➢ Jestem pewny siebie/pewna siebie		
➢ Jestem uczciwy/uczciwa			➢ Jestem konsekwentny/konsekwentna		
Jestem krytyczny/krytyczna			➢ Potrafię uważnie słuchać		

Analiza wyników:

Analiza uzyskanych wyników z badań przeprowadzonych przed udziałem w warsztatach wskazuje na następujący rozkład najczęściej wybieranych cech,

KOMITET DO SPRAW POŻYTKU PUBLICZNEGO
Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030
NOWE FIO

które – zdaniem respondentów – są najbardziej użyteczne do budowania i przedstawiania własnego wizerunku:

- mam poczucie humoru (32%)
- potrafię się dobrze bawić (40%)
- jestem oryginalny/oryginalna (48%)
- jestem otwarty/otwarta (23%)
- jestem spontaniczny/spontaniczna (19%).

Analiza uzyskanych wyników z badań przeprowadzonych po udziale w warsztatach wskazuje na następujący rozkład najczęściej wybieranych cech, które – zdaniem respondentów – są najbardziej użyteczne do budowania i przedstawiania własnego wizerunku:

- jestem twórczy/twórcza (42%)
- jestem krytyczny/krytyczna (25%)
- mam rozległą wiedzą (34%)
- jestem godny/godna zaufania (38%)
- jestem otwarty/otwarta (19%).

Różnice w zakresie uzyskanych wyników dowodzą, że w trakcie warsztatów znacząco zwiększyła się świadomość uczestników w obszarze znaczenia wykorzystywanych cech służących do budowy własnego wizerunku oraz w zakresie możliwych sposobów odbierania wykreowanego przez nas wizerunku przez otoczenie. Z pierwotnie wykreowanego wizerunku „człowieka, który dobrze się bawi" powstał wizerunek „człowieka świadomego swoich wartości, z jasno określonymi celami".

Warsztat: Zarządzanie sobą w czasie

Pytanie dotyczy umiejętności oceny zarządzania czasem w kontekście wykonywania ulubionych czynności. Pytanie analizuje sytuację „przed" i „po" przeprowadzeniu zajęć warsztatowych.

Z poniższej listy wybierz CZTERY cechy, które uważasz, że najlepiej Cię opisują a następnie wskaż, którym z wybranych czynności poświęcasz najwięcej czasu (ułóż je zaczynając od tych, którym poświęcasz najwięcej czasu):

	PRZED	PO		PRZED	PO
➢ Lubię pisać opowiadania i/lub wiersze			➢ Lubię grać na instrumentach		
➢ Lubię zwierzęta			➢ Lubię rysować		
➢ Lubię przebywać wśród roślin i kwiatów			➢ Lubię fotografować ciekawe miejsca, ludzi i sytuacje		
➢ Lubię tańczyć			➢ Jeśli moja koleżanka lub kolega jest smutny to najczęściej go pocieszam		
➢ Lubię słuchać muzyki			➢ Jeśli mam jakieś zadanie do wykonania, to najczęściej sam/sama próbuję go wykonać		
➢ Lubię rozwiązywać zadania matematyczne			➢ Lubię czytać książki		

Analiza uzyskanych wyników z badań przeprowadzonych przed udziałem w warsztatach wskazuje na następujący rozkład najczęściej wybieranych cech/czynności, którym – zdaniem respondentów – poświęcają najwięcej czasu:

- lubię czytać książki (26%)
- lubię rozwiązywać zadania matematyczne (17%)
- lubię słuchać muzyki (45%)
- lubię fotografować ciekawe miejsca, ludzi i sytuacje (34%).

W trakcie warsztatów przedstawiono narzędzie służące do zarządzania czasem, zgodnie z kryterium ustalonych priorytetów (macierz Eisenhowera). Uczestnicy zostali poproszeni o sklasyfikowanie wskazanych przez siebie czynności w schemacie powyższego narzędzia. W konsekwencji, analiza uzyskanych wyników z badań przeprowadzonych po udziale w warsztatach wskazuje na przewartościowanie „zasobów czasowych", które uczestnicy zamierzają poświęcić na wybrane przez siebie czynności:

- rozwiązywanie zadań matematycznych (46%)
- czytanie książek (i innych materiałów potrzebnych do nauki) – (42%)

- słuchanie muzyki (19%).

Zwrócono również uwagę na aspekt społeczny, tj. wariant „jeśli moja koleżanka lub kolega jest smutny, to staram się go pocieszać” (24%).

Projekt „Centrum Wolontariatu Młodzieży w Bielsku-Białej – odpowiedź na realne potrzeby młodych!” w latach 2023–2025 został zrealizowany z wysoką skutecznością organizacyjną i znaczącym przekroczeniem zaplanowanych wskaźników odbioru. Zakładany poziom 2375 uczestników został wyraźnie przekroczony – łącznie w działaniach bezpośrednich udział wzięło 3655 osób, co potwierdza duże zainteresowanie młodzieży, szkół oraz instytucji lokalnych ofertą projektu.

Największą grupę odbiorców stanowili uczniowie szkół ponadpodstawowych uczestniczący w warsztatach kompetencyjnych, ekologicznych i obywatelskich. Istotną częścią projektu były również szkolenia liderów wolontariatu, działania międzypokoleniowe z seniorami, akcje społeczne, wizyty studyjne, targi wolontariatu oraz konferencja podsumowująca. Działania te miały charakter praktyczny, pozaformalny i partycypacyjny, co odpowiadało realnym potrzebom młodzieży oraz wzmacniało ich kompetencje społeczne, organizacyjne i obywatelskie.

dr Kłóska Iwona, dr Mika Dagmara, dr Żmijowska Paulina

KOMITET DO SPRAW POŻYTKU PUBLICZNEGO
Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030
NOWE FIO